

Kommunal tiltaksplan for kompetanseutvikling i skolen 2017-2018

Innhold

1	<i>Innledning</i>	3
2	<i>Bakgrunn og rammer for planen</i>	4
2.1	Lærelyst – tidlig innsats og kvalitet i skolen	4
2.2	Kompetanse for kvalitet – strategi for etter- og videreutdanning for lærere	4
2.3	Kommunedelplan for skoleområdet 2015-2027 – Fra rådhus til klasserom	4
3	<i>Satsingsområder i perioden</i>	5
3.1	Læring	6
3.2	Det psykososiale skolemiljøet	8
3.3	Ledelse	10
4	<i>Videreutdanning</i>	11
4.1	Videreutdanning for lærere	11
4.2	Videreutdanning for skoleledere	12
4.3	Videreutdanning PPT	12

1 Innledning

Opplæringsloven § 10-8 Kompetanseutvikling stadfester at;

Skoleeigaren har ansvar for å ha riktig og nødvendig kompetanse i verksemda. Skoleeigaren skal ha eit system som gir undervisningspersonale, skoleleiarar og personale med sær oppgåver i skoleverket høve til å nødvendig kompetanseutvikling, med sikte på å fornye og utvide den faglege og pedagogiske kunnskapen og å halde seg orienterte om og vere på høgd med utviklinga i skolen og samfunnet

<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1998-07-17-61>

Det er et kommunalt ansvar å sikre nødvendig og riktig kompetanse i skolen.

I denne kompetanseplanen gjøres det rede for strategier og tiltak for kommunens arbeid med kompetanseheving for personalet i skolesektoren. Planen gir en oversikt over aktiviteter og tiltak som er ledet av skoleeier og på tvers av enheter. I tillegg skal hver skole skal ha en egen plan som viser hvordan den enkelte skole arbeider med kompetanseheving og – deling.

Kommunedelplan for skolesektoren 2015-2027 - vedtatt av kommunestyret i møte 31. august 2015 og om oppfølgingen av arbeidet i skolene står følgende;

Tiltakene og strategiene som omtales i denne planen skal presiseres og ytterligere defineres i skolens egne utviklings- og kompetanseplaner. Målene i planen står fast og er førende for alle skolene. Det stilles krav til at skolens planer er konsise og presise, og gjennom ledersamtaler og ledermøter vil kommuneledelsen og veiledningstjenesten bidra som støttespillere og veiledere. Veilednings- og utviklingstjenesten (VUT) i kommunen utarbeider årlige kommunale utviklings- og kompetanseplaner, også disse med utgangspunkt i målene i denne planen (s. 6).

Planen er utarbeidet av VUT i et samarbeid mellom representanter for administrativ skoleeier og Utdanningsforbundet, samt gjennom drøfting med oppvekst- og utdanningsutvalget i møte i mai 2017.

Planen gjelder for skoleåret 2017-18, og politisk behandlet i juni 2017. Arkivsak-dok.17/3340-1.

2 Bakgrunn og rammer for planen

Grimstad kommunes arbeid med kompetanseheving i skolesektoren tar utgangspunkt i de statlige føringene i strategidokumentene fra Kunnskapsdepartementet og kommunedelplanen for skoleområdet.

2.1 Lærelyst – tidlig innsats og kvalitet i skolen

<https://www.regjeringen.no/contentassets/71c018d2f5ee4f7da7df44a6aae265bc/no/pdfs/stm201620170021000dddpdfs.pdf> Stortingsmelding 21 (2016-2017).

Stortingsmeldingen legger vekt på at norsk skole er preget av store forskjeller mellom klasserom på samme skole, forskjeller mellom skoler i samme kommune, og forskjeller mellom kommuner og landsdeler. Et annet poeng er at norsk skole reproducerer sosiale forskjeller, at foreldrenes utdanning fortsatt spiller en stor rolle for hvor mye barn lærer på skolen.

I planen legges det vekt på at statens virkemiddelapparat skal støtte det lokale ansvaret for å ivareta kvalitetsutvikling i skolen på en god måte for å motarbeide . Regjeringen vil stille strengere krav til at kommunene jobber systematisk for å bedre læringsmiljøet og elevenes læringsutbytte i alle fag. De statlige midlene skal gradvis tilføre midler slik at kommunene kan drive systematisk skoleutvikling, og til selv å ta tak i det som ikke fungerer. Dette innebærer både rekruttering til læreryrket og lærerutdanningen, og bidra til at ansatte uten formelle kvalifikasjoner får mulighet til å ta en utdanning. Skoleeier skal også ha gode systemer for oppfølging og veiledning av nyansatte.

2.2 Kompetanse for kvalitet – strategi for etter- og videreutdanning for lærere

https://www.regjeringen.no/contentassets/97c4e1d89671441dbf81a9ef52075a7d/kd_kompetanse-for-kvalitet_web.pdf

I henhold til opplæringsloven § 10-8 har skoleeierne ansvar for å ha riktig og nødvendig kompetanse i virksomheten. Opplæringsloven fastsetter også krav til hvilken formell kompetanse lærere må ha i de fagene de underviser i. Skoleeierne skal ha et system som gir ansatte i skolen anledning til nødvendig kompetanseutvikling for å kunne utvide og fornye sin faglige og pedagogiske kompetanse.

Videreutdanningstilbudene skal bidra til at flest mulig lærere har kompetanse i tråd med kompetansekravene til undervisning, som beskrevet i opplæringsloven § 10-2. Engelsk, matematikk, norsk, norsk tegnspråk og samisk skal være særlig prioritert i strategiperioden slik at skoleeierne skal kunne oppfylle kompetansekravene til undervisning i disse fagene. Det stilles krav til relevant kompetanse for å undervise i alle fag i grunnopplæringen. Videreutdanningssatsingen skal bidra til å styrke kompetansen i alle undervisningsfag i grunnskolen. Tilbudene skal i tillegg støtte opp om nasjonale og lokale satsinger.

2.3 Kommunedelplan for skoleområdet 2015-2027 – Fra rådhus til klasserom

<https://www.grimstad.kommune.no/Handlers/fh.ashx?Mid1=159&Filld=24>

I Kommunedelplanen for skoleområdet legges det vekt på viktigheten av godt kvalifisert personale for å oppnå gode læringsresultater for elevene.

Fordi kvalitetsarbeidet utføres av de voksne, er det skolens samlede kompetanse gjennom de voksnes kvalifikasjoner og ferdigheter som er avgjørende for kvaliteten på elevenes

skolegang. Derfor dreier forbedring av skole seg først og fremst om utviklings- og forbedringsprosesser knyttet til medarbeidernes ansvarsområder og arbeid.

Målet er at elevene i Grimstad oppnår ut fra sine forutsetninger høy kompetanse i grunnleggende ferdigheter og fag, slik at de er godt forberedt til å delta i videre utdanning og arbeidsliv. Skolene skal ikke bare fokusere på ferdigheter og fag, men legge vekt på trivsel, inkludering og trygghet hos elevene. Læring av nødvendige faglige og sosiale ferdigheter henger nøye sammen med elevenes trivsel, og god psykisk helse er derfor en forutsetning for god læringsutvikling. For at skolene skal være gode på dette, kreves det at skolesektoren har god ledelse på alle nivåer. Høy kvalitet på ledelsen av skolene og god ledelse i klasserommene er forutsetninger for at elevene har trygge, gode og lærerike skoledager. Rektor har den viktigste lederrollen for den enkelte enhet som organisasjon.

Kommunedelplanen stadfester at skolene skal satse på kollektiv kompetanseutvikling. Dette er de samme prinsippene som omtales som skolebasert kompetanseutvikling.

Skolebasert kompetanseutvikling innebærer at skolen, med ledelsen og alle ansatte, deltar i en utviklingsprosess på egen arbeidsplass. Hensikten er å utvikle skolens samlede kunnskap, holdninger og ferdigheter når det gjelder læring, undervisning og samarbeid. (Stortingsmelding nr. 20 2012-2013 Kvalitet og mangfold i fellesskolen.)

For at skoleledere og lærere bedre kan støtte arbeidet med elevenes læring, er at skolen videreutvikler seg som organisasjon. Dette forutsetter en systematisk utvikling på organisasjons og individnivå over tid. Både skoleeiere, skoleledelsen og personalet ved den enkelte skole må være involvert i et forpliktende samarbeid.

I Kommunedelplanen legges det vekt på at det skal være et pedagogisk og faglig samarbeid med Universitetet i Agder (UiA). Mange av skolene er praksisskoler for lærerstudenter, og skolene forteller om at dette bidrar til å fornye skolenes faglige og pedagogiske ståsted. Kommunen samarbeider med UiA gjennom deltakelse i ulike prosjekter, og på den måten blir samarbeidet videreutviklet.

Med utgangspunkt i dokumentene Lærelyst – tidlig innsats for kvalitet i skolen, Kompetanse for kvalitet og Kommunedelplan for skoleområdet er utgangspunkt for kompetanseutvikling i Grimstadskolene skoleåret 2017-18.

3 Satsingsområder i perioden

Kommunedelplan for skolene 2015-2027 Fra rådhus til klasserom – sammen for kvalitet i Grimstadskolen har tre innsatsområder for perioden;

1. læring
2. inkludering og psykisk og fysisk helse
3. ledelse

I perioden 2016-2018 er arbeidet med det psykososiale læringsmiljøet (punkt 2) valgt som et hovedsatsingsområde. Det er satt i gang flere tiltak og prosjekter som skal bidra til økt kompetanse i skolene særlig knyttet til opplæringslovens kap. 9a. Det skal blant annet utarbeides felles rutiner for oppfølgingen av arbeidet med det psykososiale miljøet, samt utarbeides et felles kommunalt ordensreglement.

Selv om dette ene området har noe større fokus i perioden, blir det likevel opprettholdt og utviklet nye tiltak på de andre områdene. Kompetanseplanen vil videre presentere kompetansehevingstiltak knyttet til alle tre hovedområdene i kommunedelplanen.

For å følge opp og skape en felles forståelse for satsingsområdene i kommunedelplanen, blir det arrangert en felles kommunal planleggingsdag før skolestart i januar knyttet opp mot et av

satsingsområdene. Det er opprettet en egen arbeidsgruppe om skal planlegge disse dagene bestående av to rektorer, representant fra UDF, skolesjef og enhetsleder i VUT.

- Felles kommunal planleggingsdag for personalet i skolene 2. januar 2018

3.1 Læring

I Kommunedelplanen for skoleområdet er det satt tydelige mål for elevene:

Elevene i Grimstad oppnår ut fra sine forutsetninger høy kompetanse i grunnleggende ferdigheter og fag slik at de er godt forberedt til å delta i videre utdanning og arbeidsliv.

Delmål 2 sier at elevene som går ut av den ordinære grunnskolen i Grimstad skal ha høy faglig kompetanse etter endt 10. trinn, og i gjennomsnitt oppnå høyere skår i norsk, engelsk og matematikk enn gjennomsnittet for landet.

For at elevene skal oppnå gode resultater ut fra sine forutsetninger har skolesektoren satt i gang kompetansehevingstiltak rettet mot lærere for å bidra til at skolene og elevene lykkes.

Kommunedelplanen framhever noen kompetanser som viktigere enn andre; gode sosiale ferdigheter, lesing, skriving, regning og digitale ferdigheter. Fagene norsk, matematikk, naturfag og engelsk står i en særstilling da de anses som redskapsfag i en rekke andre fag og disipliner.

3.1.1 Lesing.

Arbeid med lesing som grunnleggende ferdighet i alle fag er både et læreransvar og et lederansvar. I læreplanverket for kunnskapsløftet er det å kunne lese en av fem grunnleggende ferdigheter i grunnopplæringen (Udir.no).

Kommunen mottar midler som skal gå til økt lærertetthet på 1.-4. trinn. Det er bevilget egne midler til forskning på effekter av flere lærerstillinger på 1.-4. trinn. Forskningsprosjektet, kalt læreeffekt, startet høsten 2016 og varer i fire skoleår. Målet er å utvikle kunnskap om effektene av ulike former for økt lærertetthet i småskolen. Det er lokalt bestemt at disse midlene skal gå til arbeid med lesekurs og grunnleggende leseopplæring på 1.-4. trinn. For å følge opp økt lærertetthet 1.-4. trinn/lesing er det opprettet en stilling i 50 % som rådgiver. Stillingen blir midlertidig utvidet til en 80 % stilling skoleåret 2017-18 knyttet til ekstra bevilling fra Udir.

Rådgiveren bistår skolene med veiledning og kompetanseheving gjennom følgende tiltak:

- lærende nettverk for lesekurslærere:
tirsdag 26. september, tirsdag 21. november
to ganger i vårsemesteret
- kurs for lærere med ansvar for begynneropplæringen i lesing og opplæring i bruk av iMal – verktøy for systematisk leseinnlæring: tirsdag 22. august
- veiledning av lærere i lesekursmetodikk og leseinnlæring – etter avtale
- utvikle en felles kommunal plan for leseopplæring – innen utgangen av 2017.

3.1.2 Engelsk

Grimstad kommune ønsker å være preget av en delingskultur, og for at god praksis skal deles mellom lærere har kommunen et lærende nettverk for lærere som underviser i engelsk. Målsettingen er å lære av hverandre og utveksle gode undervisningsopplegg og erfaringer. Nettverket ledes av lærer ved Grimstad ungdomsskole i samarbeid med VUT.

- Samling på Grimstad ungdomsskole onsdag 25. oktober 2017 og onsdag 18. april 2018.

3.1.3 10-13-samarbeidet med Dahlske videregående skole – matematikk og språkfag

Det er etablert et samarbeid mellom ungdomsskolene i Grimstad og Dahlske videregående skole. Målet med samarbeidet er å bidra til økt gjennomføring av videregående skole ved at elevene er mer forberedt på hva som forventes på videregående skole. Dette gjøres ved at økt kompetanse hos lærerne på ungdomstrinnet gjennom faglige møter og hospitering. Ungdomsskolelærerne hospiterer på Dahlske videregående skole og lærere fra Dahlske har undervisning med klassene på 10. trinn.

- Lærende nettverk mellom ungdomsskolene i Grimstad og Dahlske videregående skole for lærere som underviser i språkfagene spansk, fransk og tysk. Møteplan:
- matematikklærere fra ungdomsskolene hospiterer på Dahlske

3.1.4 Digitale ferdigheter

<http://www.iktplan.no/>

Grimstad kommune har sammen med kommunene i IKT-Agder samarbeidet valgt å bruke IKTplan.no som verktøy for arbeid med digitale ferdigheter og digital dømmekraft.

IKT-plan er en tjeneste fra Senter for IKT i utdanningen. Planen er bygd på rammeverket K06, og er et forslag til minimumsgjennomgang av digitale ferdigheter i grunnskolen. Den vil bli utvidet til å gjelde barnehage og videregående skole i tillegg til grunnskole (1-10).

På IKTplan.no ligger det gode kompetansepakker for lærere. Målet med kompetansepakken er å heve skolens kollektive kompetanse og lærernes individuelle kompetanse. IKTplan.no inneholder fire ferdighetsområder innen digitale ferdigheter, med tilhørende kompetansepakker:

Kompetansepakker

- Ressursen «Skoleutvikling og IKT» gjennomgås i temamøte for skolelederne 29.08.2017.
- Rektor organiserer kompetansehevingen på sin skole. Ressursen "[Skoleutvikling og IKT](#)" er en hjelp til dette arbeidet. Kartleggingsverktøy og refleksjonsverktøy for lærere ligger også i løsningen, samt kartlegging for elever.
- I tillegg til de kompetansepakkene for lærere som ligger i IKTplan.no, skal hvert team på skolene sammen gå gjennom mål og ressurser for elever.

3.1.5 Lærende nettverk om spesialpedagogisk arbeid i skolen

PPT drifter en lærende nettverk for spesialpedagogiske koordinatorene på skolene. Målet er at koordinatorene har en felles arena for kompetanseheving og – deling og informasjonsflyt.

- To rådgivere i PPT arrangerer fire samlinger for spes.ped.-koordinatorene i løpet av året: Høsten 2017 - september, november
Våren 2018 – februar, april (datoene blir avklart på planleggingsdager i juni)

3.1.6 Veiledning av nyutdannede lærere

Kunnskapsdepartementet har under utarbeiding et nasjonalt rammeverk for veiledning av nyutdannede lærere. Kommende skoleår vil det være fire samlinger for nyutdannede og mentorer ved Universitetet i Agder (både i Grimstad og i Kristiansand).

<http://www.uia.no/om-uia/fakultet/avdeling-for-laerertidning/mentor-a>

- Program Grimstad 2017/2018: 28. september, 2. november, 18. januar, 8. mars.

3.1.7 Livredningskurs for personalet i barnehager og skoler

Kommunen arrangerer kurs for personalet i barnehager og skoler som skal følge barna i svømmeundervisningen. Målet er at alle som Skandinavisk Livredning står for opplæringen i 2017 og 2018. Invitasjon sendes i mai 2018.

- sju dager i juni og tre dager i august, to kurs per dag, 20 plasser på hvert kurs.
- **Nettverk for rådgivere**

Rådgiverne på skolene har en sentral rolle i ungdomsskolene, og får faglig oppfølging av Fylkeskommunen. Det blir etablert et lærende nettverk for rådgiverne høsten 2017.

- Rådgiversamling to dager våren 2018 i regi av Aust-Agder Fylkeskommune.
- Kommunalt nettverk for rådgivere i ungdomsskolene etableres høsten 2017

3.2 Det psykososiale skolemiljøet

En av de mest sentrale lovene i opplæringsloven er kapittel 9a. Kapittel 9a omhandler elevene sitt skolemiljø og hver enkelt elevs rett til et godt fysisk og psykososialt miljø som fremmer helse, trivsel og læring. Loven og forskriftene stiller strenge krav til de ansatte i skolen. Dette gjelder blant annet krav om at man ved mistanke om at en elev opplever mobbing, straks skal gripe inn for å avdekke om det faktisk forekommer mobbing. Dersom så er tilfelle, har skolen plikt til handling/oppfølging og plikt til å iverksette tiltak slik at mobbingen opphører.

I kommunedelplan for skoleområdet er delmål 3 som følger:

Elevene i Grimstad opplever å bli inkludert i et trygt skole- og klassefelleskap der det er høy kvalitet på sosial omgang mellom de voksne, mellom de voksne og elever, og mellom hver enkelt elev og hans/hennes medelever

For å ha en felles strategi for skolene på dette området er det under utarbeiding felles kommunal rutinebeskrivelse for arbeidet med det psykososiale miljøet. I tillegg vil det være en prosess i samarbeid mellom administrativ skoleeier og skolelederne for å utarbeide et felles kommunalt ordensreglement. Det kommer endringer i opplæringslovens kap. 9a som skal gjelde fra 01.08.2017. Kompetanseheving og arbeidet med å implementere endringene i skolens planer og rutiner tas inn i nettverk og kompetansehevingstiltak høsten 2017. Det utarbeides et forslag til et beredskapsteam mot mobbing, og det vil komme en politisk sak om dette høsten 2017.

Elevene i Grimstadskolene skal ha et godt og inkluderende skolemiljø. For økt kompetanse på området, vil kommunen delta i ulike prosjekter og utviklingstiltak.

3.2.1 Veilederkorpset

<https://www.udir.no/kvalitet-og-kompetanse/veilederkorps/hva-er-veilederkorpset/>

Grimstad kommune har fått innvilget veiledning av veilederkorpset for perioden 2016-2018. Kommunenes utviklingsarbeid følges og veiledes av et team med kompetente veiledere som selv har bakgrunn fra skoleledelse og skoleeierskap. Veilederkorpset tilbyr veiledning som støtte til skoleeiere og skolelederes arbeid for å styrke kvalitetsutviklingsarbeidet i skolen i inntil to og et halvt år. Veiledningen skal bistå og støtte skoleeierne i utviklingsarbeidet, slik at organisasjonen blir bedre rustet til å gjennomføre kvalitetsutvikling.

Veiledningen har et spesielt fokus på skoleeier og skolene som lærende organisasjoner, og i kommunens søknad ble det vektlagt ønske om å ha særlig fokus på det psykososiale miljøet i skolene. Målet er at alle elever skal være inkludert og oppleve mestring, beherske grunnleggende ferdigheter og fullføre videregående opplæring.

- For skoleåret 2017-18 vil arbeidet med veilederkorpset i første omgang handle om skoleeierrollen, og det blir arrangert egne møter med administrativ skoleeier og veilederkorpset. I løpet av høsten 2017 vil det bli laget en plan for videre arbeid med skolelederne og skolene i 2018.

3.2.2 Rause Relasjoner – samarbeid med RVTS Sør

<http://traumebevisst.no/program/rauserelasjoner/>

Kommunen har siden 2011 samarbeidet med RVTS Sør om traumebevisste skoler i Grimstad. Prosjektet har inngått ny samarbeidsavtale for 2017-2018, og har fått nytt navn; Rause Relasjoner. I samarbeidsavtalen for 2017-18 skal to nye skoler få opplæring i traumebevisst forståelse og praksis. I tillegg blir det opprettet et nettverk for alle sosiallærere og spes.ped.-koordinatorer som også får ekstra kurs og oppfølging. Skoler som har fått opplæring tidligere (Holviga barneskole, Holviga ungdomsskole, Frivoll barneskole, Fjære barneskole, Kvalifiseringstjenesten, Landvik skole og Jappa skole) tilbys oppfriskningskurs. I tillegg samarbeides det om en konferanse om traumebevisst forståelse. PP-tjenesten/VUT følger opp arbeidet i samarbeid med RVTS Sør.

- Traumebevisste skoler i Grimstad - Workshop, øvelser og forelesninger om organisasjonskultur og arbeidsglede, traumebevisst forståelse og praksis for Eide Skole og Fevik Skole
- Oppfriskningskurs/Kurs traumebevisst omsorg 2017 - dagskurs for skoler som har gjennomgått opplæringen tidligere; Kvalifiseringstjenesten, Fjære barneskole, Frivoll barneskole, Holviga barneskole, Holviga ungdomsskole
- Oppfriskningskurs/Kurs traumebevisst omsorg 2018 - dagskurs for skoler som har gjennomgått opplæringen tidligere; Landvik barneskole og Jappa barneskole
- Etablering og opplæring av felles nettverk for spes.ped.koordinatorer og sosiallærere; opplæring 1 dag våren 2017, 2 dager høsten 2017, 1 dag våren 2018
- PPT leder nettverket og innkaller til nettverksmøter to ganger per semester

3.2.3 Inkluderende læringsmiljø i barnehager og skoler

<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/laringsmiljo/psykososialt-miljo/tilbud-om-kompetanseutvikling-miljo-og-mobbing/Satsing-inkludering/om-satsingen/>

Målet med prosjektet er å videreutvikle praksis innen arbeidet med barnehagemiljø, skolemiljø, mobbing og andre krenkelsler.

Deltakerne skal jobbe med trygge og gode barnehage- og skolemiljø, regelverk, organisasjon og ledelse og lære mer om forebygging, avdekking og håndtering av mobbing.

For å oppnå en varig praksisendring som når flest mulig, skal utviklingsarbeidet primært foregå i form av barnehage- og skolebasert kompetanseutvikling og arbeid i lærende nettverk. *Barnehage- og skolebasert kompetanseutvikling* vil si at barnehager og skoler, med ledere og alle ansatte, deltar i en utviklingsprosess på egen arbeidsplass.

Deltakerne skal delta på nasjonale og regionale samlinger med forelesninger og gruppearbeid. Mellom samlingene arbeider deltagerne lokalt med aktuelle problemstillinger i egen praksis. I tillegg skal deltakerne være med i lærende nettverk som ledes av kommunen. Nettverkene er en møteplass for erfaringsutveksling, refleksjon og faglig utvikling.

Grimstad kommune har mottatt kr. 780 000,- til prosjektet, og arbeidet ledes av VUT/PPT. Enhetene som er med er Temseveien barnehage, Hausland barnehage, Fjære barneskole og Fjære ungdomsskole.

- Fylkesmannen inviterer til samlinger for ressurspersoner og barnehage-/skoleeier
- Regelverksopplæring
- Ressursperson vil samordne aktiviteter mellom Utdanningsdirektoret/Fylkesmannen og enhetene.

3.2.4 Kompetanse for mangfold

<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/kompetanse-for-mangfold/>

Grimstad kommune skal skoleåret 2017-18 delta i satsingen Kompetanse for mangfold (KFM). KFM er en nasjonal satsing initiert av Kunnskapsdepartementet. Satsingen skal bidra til at ansatte i offentlige og private barnehager og skoler får økt sin kompetanse inne det flerkulturelle området. Målet er at barn, elever og voksne med minoritetsbakgrunn får støtte på en måte som bidrar til at disse fullfører og består utdanningsløpet. Kompetansehevingen for de ansatte skal skje på den enkeltes arbeidsplass. Universitetet i Agder vil bidra med både prosess- og fagkompetanse til enhetene som deltar. Temaer vil være ledelse og struktur, flerkulturell pedagogikk, samarbeid, lek, språk og litteratur.

Grimstad kommune har mottatt kr. 590 000,- til prosjektet som primært skal fordeles til enhetene til vikarutgifter slik at personalet kan delta i felles kompetanseheving.

Fra Grimstad deltar Kvalifiseringstjenesten, Jappa barneskole, Holviga barneskole, Tønnevoldskogen barnehage og Grimstad barnehage.

- Fagdag på UiA i Kristiansand 30. august for alle enhetene som deltar i satsingen
- Formøte med enhetene i overgangen august-september
- Veiledning på enhetene etter behov, men antydnet ca. fire ganger gjennom året

3.2.5 Lærende nettverk om sosialpedagogisk arbeid i skolen

PPT drifter en lærende nettverk for sosiallærere på skolene. Målet er at sosiallærerne har en felles arena for kompetanseheving og – deling og informasjonsflyt.

- To rådgivere i PPT arrangerer fire samlinger for sosiallærerne i løpet av året etter en oppsatt plan (utarbeides i juni 2017).

3.3 Ledelse

I Kommunedelplan for skolesektoren 2015-2027 stadfestes det at

Rektor er den viktigste personen med tanke på et godt, utviklende og kollektivt læringsmiljø i skolen som læringsorganisasjon, og han/hun har derfor avgjørende betydning for elevenes læring.

I Grimstad vil man både i rekruttering av nye ledere og i arbeidet med lederutviklingen ha sterkt fokus på kvaliteter som er beskrevet i Utdanningsdirektoratets "Ledelse i skolen – krav og forventninger til en rektor" (2008). Man vil legge vekt på ledernes arbeid med lærings- og endringsledelse i klasserommene, samt ledernes ansvar for at skolene etablerer tverrfaglige og effektive arenaer med tanke forebyggende arbeid.

En rektor har det overordnede ansvaret for utvikling og endring i skolen og hos lærerne. Oppgaven som rektor er krevende og kompleks, og det er derfor nødvendig at skolens øverste leder har høy faglig pedagogisk kompetanse og solid ledererfaring. Faglederne er sentrale i arbeidet med skoleutvikling og viktig samarbeidspartner for rektor. For å lykkes, er det viktig at lederne sammen

definerer prioriteringer og drøfter løsninger for å komme i posisjon for å oppnå økt grad av skoleleders kjerneoppgave: pedagogisk ledelse og kollektiv kompetanseutvikling i personalet.

- Administrativ skoleeier innkaller skolelederne til møter to ganger per måned med henholdsvis temamøte og driftsmøte annenhver gang. Fagledere, tillitsvalgte og andre inviteres etter behov og sak.
- Administrativ skoleeier utarbeider et årshjul for temamøter og felles kompetansehevingstiltak. Årshjulet ligger tilgjengelig for alle skolelederne på U-området.
- Administrativ skoleeier arrangerer et seminar i november knyttet til et av satsingsområdene statlig og/eller kommunalt
- skolelederne deltar i det kommunale lederutviklingsprogrammet
- rektorer uten formell lederutdanning gjennomfører rektorskolen eller annen videreutdanning for ledere

4 Videreutdanning

Arbeidet med kompetanseutvikling i Grimstadskolen tar utgangspunkt i statlige strategier og tiltak, samt kommunedelplanen. Til sammen danner dette grunnlaget for prioriteringer når det gjelder videreutdanning for lærere og annet personale i skolen, skoleledere og pedagogisk psykologisk tjeneste.

4.1 Videreutdanning for lærere

I 2015 kom en ny strategi for videreutdanning for lærere, **Kompetanse for kvalitet**.

Videreutdanningstilbudene skal bidra til at flest mulig lærere har kompetanse i tråd med kompetansekravene til undervisning.

I 2012 vedtok Stortinget at undervisningspersonale som hovedregel skal ha relevant kompetanse i det faget han eller hun skal undervise i. Bestemmelsen trådte i kraft 1. januar 2014. Krav om relevant kompetanse for undervisning ble gjort gjeldende for lærere som ble utdannet etter 1. januar 2014, og var fastsatt i opplæringsloven § 10-2 og kapittel 14 i forskrift til opplæringsloven. Kompetansekravene for undervisning som beskrevet i lærerløftet, skal oppfylles innen 2025.

Kompetansekravet for å undervise i fagene norsk, samisk, norsk tegnspråk, engelsk og matematikk på ungdomstrinnet, er 60 studiepoeng som er relevante for faget. På barnetrinnet kreves 30 studiepoeng. For andre fag kreves 30 relevante studiepoeng for å undervise i det enkelte fag på ungdomstrinnet.

Kompetansebehovet i skolene kartlegges lokalt og nasjonalt, og statistikk for grunnskolen samles inn gjennom Grunnskolens Informasjonssystem (GSI) 1. oktober hvert år. Skolene rapporterer antall lærere som ikke oppfyller kompetansekravene for undervisning i fagene engelsk, matematikk, norsk, norsk tegnspråk og samisk. Høsten 2016 rapporterte skolene i Grimstad at 18 lærere som underviser i de ovennevnte fagene, ikke har den nødvendige formalkompetansen. Dette gjelder 10 lærere på barnetrinn og 8 på ungdomstrinn. I tillegg melder noen av barneskolene om behov for flere lærere med kompetanse i fagene, og særlig gjelder dette i engelsk.

Administrativ skoleeier kan for skoleåret 2017-18 prioritere 20 søkere til videreutdanning

- Søknadene om videreutdanning prioriteres i følgende rekkefølge:
 1. den enkelte skoles behov for økt kompetanse i fagene engelsk, matematikk, norsk, norsk tegnspråk
 2. kommunens samlede behov for økt kompetanse i fagene engelsk, matematikk, norsk, norsk tegnspråk
 3. den enkelte skoles behov for økt kompetanse i andre fag

4. den enkelte lærers ønske om økt kompetanse i fagene engelsk, matematikk, norsk, norsk tegnspråk
5. den enkelte lærers ønske om økt kompetanse i andre fag

<https://sru.grimstad.kommune.no/api/utvalg/200344/moter/200539/behandlinger/3/0>

Grimstad kommune samarbeider med andre kommuner i regionen om å utvikle et regionalt videreutdanningstilbud i engelsk som kan bli gjeldende fra skoleåret 2018-19.

4.2 Videreutdanning for skoleledere

Rektorutdanningen er et tilbud til skoleledere i grunnopplæringen og videregående opplæring. Andre søkere enn rektorer må være i formelle lederstillinger, det vil si ha medansvar for personal og/eller økonomi. Teamledere med lærerfunksjon kan ikke søke rektorutdanning, men videreutdanningstilbudet «Ledelse i skolen» har lærere som målgruppe. Rektorutdanningen er tilrettelagt for å kunne kombineres med full jobb som skoleleder.

De fleste rektorene i Grimstad er i gang med eller har gjennomført videreutdanning i ledelse. I tillegg har tre fagledere nettopp gjennomført rektorskolen, og to nye er i gang. En lærer tar studiet Ledelse i skolen.

Det er ingen stipend- eller vikarordning knyttet til rektorutdanningen. Rektorer som mangler videreutdanning i ledelse, oppmuntres til å søke rektorskolen. Fagledere som ønsker å ta rektorskolen, vil i samråd med skolens rektor, prioriteres som søker. Lærere som ønsker lederutdanning oppmuntres til å søke om videreutdanning i skoleledelse gjennom Utdanningsdirektoratets videreutdanningstilbud.

- Fem ledere i Grimstadskolen har kommet inn og skal begynne på rektorskolen høsten 2017

4.3 Videreutdanning PPT

Formålet med Strategi for etter- og videreutdanning i PPT 2013 - 2018 er å styrke ansattes kompetanse, og bidra til økt fokus på systemrettet arbeid i PPT. Utdanningen skal gjøre lederne i PPT bedre i stand til å drive organisasjonsutvikling og endringsarbeid i egen tjeneste, og styrke deres kompetanse innen systemrettet arbeid i barnehager og skoler. Målgruppen for satsingen er ansatte og ledere i PPT.

For alle ansatte i PPT tilbyr strategien videreutdanning innen prioriterte fagområder; Organisasjonsutvikling og endringsarbeid, læringsmiljø og gruppeledelse og veiledning og rådgivning.

- To rådgivere i PP-tjenesten tar videreutdanning høsten 2017 innenfor området testkompetanse

I tillegg har kommuner og Fylkeskommunene i Aust-Agder og Vest-Agder søkt om midler i henhold til Strategi for etter- og videreutdanning for PPT, og fått innvilget dette. Temaet for etterutdanningen er organisasjonsutvikling og endringsarbeid.

- To-dagers samling med psykolog Steinar Bjartveit (BI) og psykolog fra Skagestad og Eikerapen AS for ledere i ledere i nettverket av PP-tjenester i Agder
- En dagssamling med psykolog Steinar Bjartveit for PP-rådgivere.